
PERITONEALNA DIJALIZA

BUBREG
INFO CENTAR

PERITONEALNA DIJALIZA

Peritonealna dijaliza (PD) je oblik nadomještanja bubrežne funkcije koji koristi prirodnu membranu u trbušnoj šupljini (peritoneum) za filtriranje otpadnih tvari iz krvi.

POSTUPAK PERITONEALNE DIJALIZE

Peritonealna dijaliza koristi vašu trbušnu šupljinu kao prirodni filter. Evo kako to izgleda:

1. Postavljanje katetera

U trbušnu šupljinu stavlja se mekani kateter. Kroz njega će ulaziti i izlaziti tekućina za dijalizu. Zahvat se obavlja u bolničkim uvjetima.

2. Punjenje tekućinom

Kroz kateter se u trbuh ulije posebna tekućina (dijalizat). Ta tekućina upija otpadne tvari i višak tekućine iz tijela.

3. Vrijeme “zadržavanja”

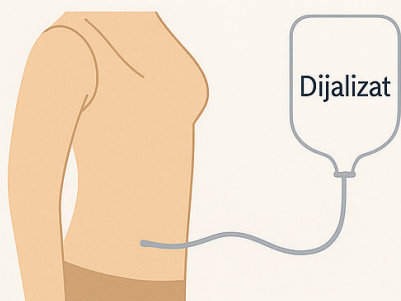
Tekućina ostaje u trbuhu nekoliko sati, a za to vrijeme odvija se proces pročišćavanja krvi.

4. Pražnjenje tekućine

Nakon nekoliko sati, tekućina se ispušta iz trbuha i zamjenjuje svježom tekućinom.

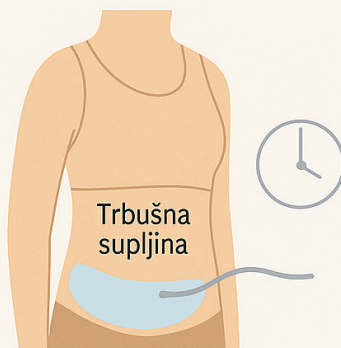
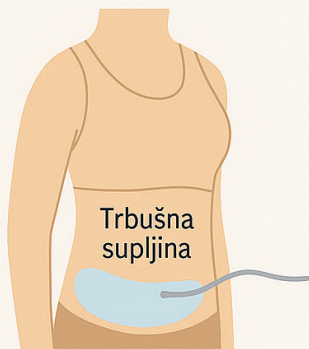
Taj postupak se ponavlja nekoliko puta dnevno (CAPD, kontinuirana ambulatorna peritonejska dijaliza) ili automatski noću pomoću posebne pumpe. Takav se postupak naziva automatizirana peritonealna dijaliza (APD).

POSTUPAK PERITONEALNE DIJALIZE

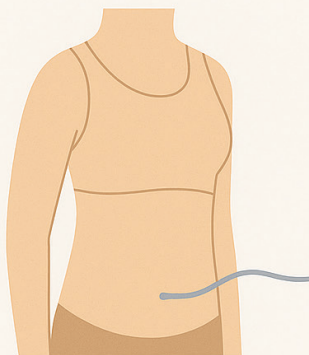
1. POSTAVLJANJE KATETERA

2. PUNJENJE TEKUČINOM

3. VRIJEME ZADRŽAVANJA

4. PRAŽNJENJE TEKUČINE

Ključne prednosti peritonealne dijalize za pacijente:

Veća sloboda i fleksibilnost

PD se može obavljati kod kuće, što omogućuje veću slobodu u svakodnevnom životu. Mnogi pacijenti uspješno rade ili putuju dok su na PD.

Duže zadržavanje ostatne funkcije bubrega - manje prehrambenih ograničenja

Bolesnici na PD duže zadržavanju ostatnu bubrežnu funkciju zbog čega su puno slobodniji u unosu tekućine u odnosu prema bolesnicima na hemodijalizi. PD omogućuje manje restriktivnu prehranu u usporedbi s hemodijalizom.

Bolja kontrola simptoma

PD osigurava kontinuirano uklanjanje otpadnih tvari, što može smanjiti osjećaj umora i poboljšati apetit.

Blaga za krvne žile

PD se obavlja bez korištenja vaskularnog pristupa (kao što su fistule ili kateteri u krvnim žilama), što može biti korisno za pacijente s problemima s krvnim žilama.

Manje posjeta bolnici

PD se uglavnom obavlja kod kuće, pa su posjeti bolnici rjeđi. Bolesnici u pravilu dolaze na kontrolne preglede jednom mjesečno.

Poboljšanje kvalitete života

Zahvaljujući većoj autonomiji, pacijenti često osjećaju da imaju veću kontrolu nad svojim liječenjem i životom.

Održavanje funkcije mokraćnog mjehura

Zbog duže proizvodnje mokraće bolesnici na PD imaju očuvanu strukturu u funkciju mokraćnog mjehura što je osobito važno ako se planira transplantacija bubrega.

KUĆNA HEMODIJALIZA

Kućna hemodijaliza je proces koji pacijent obavlja kod kuće uz pomoć specijaliziranog dijaliznog uređaja. Prethodno pacijent i/ili asistent prolazi detaljnu edukaciju i pripremu za koju je potrebno 6-8 tjedana. Osnovni postupci u provođenju kućne hemodijalize:

KUĆNA HEMODIJALIZA – KORAK PO KORAK

1 Priprema prostora i opreme

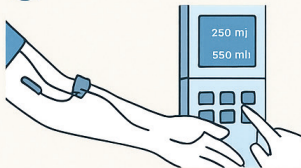
Operi ruke sapunom i topiom vodom. Pripremi dijalizni aparat i sav potreban materijal (filtre, linije, igle): Očisti i dezinficiraj prostor za dijalizu.

2 Povezivanje na aparat

Udobno se amjesti na mjesto gdje ćeš raditi dijalizu. Provjeri mjesto pristupa (fistula, graff ili kateter) – dezinficiraj ga antiseptikom.

3 Pokretanje dijalize

Uključi aparat i prati upute za podešavanje protoka krvi i tekućine. Mjeri krvni pritisak i puls prije i tokom tretmana.

4 Pokretanje dijalize

Tijekom dijalize prati svoje stanje – ako osjetiš vrtoglavicu, mučninu ili bol, odmah zaustavi tretman i obavijesti medicinsku ekipu.

5 Završetak dijalize

Nakon što aparat završi, pazljivo ga isključi. Odspoj linije i sterilno zatvori mjesto pristupa. Zapiši trajanje tretmana,

6 Održavanje opreme

Očisti i dezinficiraj aparat i prostor za dijalizu. Pripremi aparat za sljedeći tretman

1. Pravilno održavanje opreme i prostora za dijalizu:

- Redovito čistite i dezinficirajte prostor gdje obavljate dijalizu.
- Provjeravajte funkcionalnost dijaliznog aparata prije svake upotrebe.
- Redovito mijenjajte i održavajte potrošni materijal (filteri, igle, linije).
- Pažljivo pratite upute za rukovanje strojem – pridržavajte se preporuka medicinskog osoblja i proizvođača.

2. Održavanje higijene:

- Perite ruke sapunom i vodom prije svake dijalize.
- Nosite sterilne rukavice ako je potrebno.
- Održavajte higijenu kože na mjestu pristupa (fistula, graft, kateter).

3. Pratite vitalne znakove:

- Mjerite krvni tlak i puls prije, tijekom i nakon dijalize.
- Zabilježite sve promjene ili tegobe i prijavite ih ljekaru.

4. Pridržavajte se plana prehrane i tekućina:

- Pratite ograničenja unosa tekućina kako bi se izbjegla preopterećenost.
- Pratite savjete nutricionista u vezi prehrane, naročito unos proteina, natrijuma, kalija i fosfora.

5. Vodite bilješke:

- Zapisujte broj i trajanje tretmana, težinu prije i poslije dijalize, te sve promjene u zdravstvenom stanju.
- Bilježite eventualne nuspojave poput vrtoglavice, slabosti, grčeva ili krvarenja.

6. Znakovi upozorenja – odmah se javite ljekaru ako:

- Primijetite znakove infekcije (crvenilo, bol, otok ili iscjedak iz mjesta pristupa).
- Imate visoku temperaturu.
- Primijetite neuobičajeno oticanje nogu ili problema s disanjem.
- Osjetite bol u prsima, nesvjesticu ili jaku slabost.

7. Redovite kontrole i edukacija:

- Pridržavajte se termina za redovite medicinske kontrole.
- Nastavite s edukacijom o dijalizi i samostalnom nadzoru terapije.

8. Psihološka podrška i emocionalno zdravlje:

- Kućna hemodijaliza može biti izazov za mentalno zdravlje – normalno je osjećati strah, zabrinutost ili tugu.
- Razgovarajte s članovima porodice ili prijateljima o svojim osjećanjima.
- Razmislite o razgovoru s psihologom ili savjetnikom – mnoge bolnice i dijalizni centri imaju dostupne stručnjake.
- Pridružite se grupama podrške za osobe na dijalizi (uživo ili online) kako biste razmijenili iskustva i savjete.

9. Održavanje svakodnevnih aktivnosti:

- Uključite se u lagane fizičke aktivnosti poput šetnje, joge ili laganog vježbanja, u dogovoru s ljekarom.
- Planirajte vrijeme za hobije i aktivnosti koje volite – to pomaže u očuvanju dobrog raspoloženja.
- Održavajte dnevnu rutinu i budite aktivni koliko možete – kućna dijaliza pruža veću fleksibilnost i mogućnost prilagodbe.